

Allochtone vrouwen geven workshops koken aan groepjes Nederlandse gasten.

foto's John Kraft/studio TOON

Mousli vindt haar trots terug

Een grote, struise, gitzwarte vrouw uit Senegal zwaait de pollepel in de keuken van het project Wereldvrouwen. Het fornuis is haar biotoop en niemand komt daar om Mousli Savare heen.

Vandaag geeft ze collega-cursisten uit Marokko, Egypte en China aanwijzingen, verbetert waar nodig en zet iedereen op zijn plaats; ook de gasten aan tafel, mochten die iets te vrijpostig zijn.

Acht jaar geleden kwam Mousli naar Nederland. Tegen haar zin, zo blijkt. „Het was mijn man die per se weg wilde uit Senegal. Hij vond dat onze vier kinderen in Europa een betere toekomst wachtte dan in Afrika.”

Waar haar echtgenoot nu is? Hoofdschuddend, zuchtend en zichtbaar geërgerd zwaait Mousli (36) haar indrukwekkende armen achterover. „Ergens in het buitenland. Ik woon alleen met de kinderen.” Meer wil ze er niet over kwijt. Wel over haar vorig leven in Senegal.

„Twintig jaar lang werkte ik in het restaurant van mijn moeder. En daarna had ik daar zelf vijf jaar de leiding over. Het liep prima, ik had er schik in en was er de hele dag druk mee. 's Morgens vroeg de markt om verse waar te kopen, daarna koken, personeel aansturen en gasten ontvangen. Maar mijn man besliste voor Nederland.”

Hier werd ze meteen van zakenvrouw in aanzien teruggeslagen tot *nobody*. Maar Mousli vecht zich een weg terug. Ze volgde de inburgeringscursus, leerde de taal en laat nu in de keuken van het project Wereldvrouwen zien wat ze zoal in haar mars heeft.

Volgende week krijgt ook Mousli haar AKA-certificaat, waarmee ze rijp is voor de Nederlandse arbeidsmarkt. „Maar mijn droom is een eigen cateringbedrijf. Daarom ga ik op het roc eerst nog een ondernemerscursus volgen. Ik wil netjes volgens de regels werken en met niks en niemand trammelant. Dus moet ik leren administreren en zo. Maar koken? Dat hoeft niemand mij te leren. Man, laat me de markt afstruinen naar de juiste groenten, kruiden, rijst en verse vis, kip of vlees. Dan schotel ik je elke dag weer een andere maaltijd voor waar je van likkebaardt.”

wereldvrouwen

Helen Arentz (links) en Debora Heijne van de Stichting OntmoetPlanB, waar het project Wereldvrouwen onder sorteert.

wen verstellwerk. Of ze maken kleding, tassen of andere textielproducten naar het ontwerp van de aanvrager. En ook hier zijn er verjaardagspartijtjes voor kinderen die iets apart zoeken. Zo doen de vrouwen zelfvertrouwen op, leren ze samenwerken,

hulp vragen, hulp bieden, opdrachten uitvoeren, omgaan met klanten en de Nederlandse taal beter verstaan en spreken. „Het einddoel is doorstromen naar een beroepsopleiding of een betaalde baan”, aldus Heijne en Arentz. Dat hoeft overigens niet per se in

de sector textiel of horeca te zijn. „Met het AKA-certificaat laat je zien dat je als werknemer beschikt over alle basisvaardigheden. Sommige vrouwen die nu hun certificaat krijgen, gaan verder als CAD-tekenaar, in de zorg, als administratieve kracht of in de facilitaire dienstverlening. Ze gaan bijvoorbeeld werken in de linnenkamer van een ziekenhuis.” Zo ver is Zeynep Seyfi nog niet. Ze was 15 toen ze thuis in Turkije werd uitgehuwelijkt aan een in Nijmegen wonende landgenoot. Bij aankomst hier sprak ze geen woord Nederlands en vond ze het vanzelfsprekend om huisvrouw te blijven. Maar zo bleef ze ook opgesloten in een kleine Turkse kenniskring en verstoken van elk contact met anderstaligen. Nu pas, als gescheiden vrouw van 33 en moeder van twee kinderen van 16 en 12, krijgt ze de Nederlandse taal met stukjes en beetjes onder de knie. Vooral dankzij haar plaatsing op het atelier van de Stichting OntmoetPlanB. „Naaien

was al mijn hobby, maar de contacten met al die mensen hier, van zoveel verschillende culturen, zijn minstens zo fijn. We lachen wat af tijdens onze praktijklessen. Ik ben te lang alleen thuis blijven zitten in een voor mij vreemd land.” Zeynep heeft nog wel een tijd nodig voordat ze haar AKA-diploma in handen krijgt, maar dat deert haar niet. „Ik ben blij dat ik op de goede weg en tussen de mensen ben.” Ondertussen komt Egyptische Amira uit de keuken om te trakteren op... sushi. „Kijk”, zegt ze, „weer zo'n voordeel van samenwerken in de keuken met vrouwen uit landen als Senegal, Japan, Rusland, Irak, Iran en Marokko. Je leert internationaal koken. Sushi is nu zelfs het lievelingsgerecht van mijn zoon van 17. Bij Albert Heijn betaal je 7 euro voor een schaalpje. Voor minder geld maak ik een grotere én gevarieerdere portie.”

➔ Meer informatie: www.ontmoetplanb.nl

Een kinderfeestje in het naaiatelier. De kleintjes leren tasjes maken, hun allochtone begeleiders doen zo werkervaring op en verbeteren hun taal.

De Marokkaanse Zakia Lamssiah (links) is getrouwd en heeft drie kinderen. Ze merkt dat ze dankzij Wereldvrouwen sneller en beter kan integreren.

Mousli Savare had in Senegal een restaurant en was een vrouw in aanzien. Hier was ze opeens een nobody, maar ze vindt haar trots terug.

Hoe haal je allochtone vrouwen zonder schooldiploma uit de bijstand, als ze daarop zijn aangewezen? Kunnen zij ooit nog werk vinden, ook als ze al wat ouder zijn en nog steeds moeizaam Nederlands spreken? Het project Wereldvrouwen laat zien dat alles kan, met een beetje goede wil.

Betere kansen voor

Amira El Sharkawi verhuisde 23 jaar geleden vanuit Egypte naar Nederland, maar pas sinds anderhalf jaar zit ze lekker in haar vel.

De laatste achttien maanden heeft ze meer mensen ontmoet en vaker gelachen dan al die jaren ervoor toen ze machteloos – en soms radeloos – thuis zat. Haar man had liever dat ze thuis bij de kinderen bleef, en als ze al peinsde over 'iets doen' buitenshuis, was er altijd die taalbarrière. Ook na de scheiding wist ze niet hoe zichzelf te ontwikkelen en uit de bijstand te geraken. De inburgeringscursus bracht weinig verandering in haar situatie, laagopgeleid als ze was en met te weinig aantoonbare capaciteiten om kans te maken tijdens sollicitaties. „Met mijn 45 jaar dacht ik trouwens al te oud te zijn voor de arbeidsmarkt.” Debora Heijne en Helen Arentz van de Stichting OntmoetPlanB praatten dat idee uit haar hoofd.

door
John van Oppen

john.van.oppen@gelderlander.nl

Zij struinden multiculturele instellingen af en instanties zoals de gemeente en het CWI. Zo kwamen ze ook Amira op het spoor. Ze studeerden haar om mee te doen aan hun project Wereldvrouwen. Dat probeert juist om allochtone vrouwen, ook als ze al wat ouder en laagopgeleid zijn, geschikt te maken voor de arbeidsmarkt – en daarmee financieel zelfstandig. En warempel. Volgende week dinsdag krijgt Amira, met veertien lotgenoten, een waardevol certificaat in handen: Arbeidsmarkt Kwalificerend Assistent (AKA), wat gelijk staat aan mbo-niveau 1 – de startkwalificatie op de arbeidsmarkt. Het is de eerste lichter binnen het project Wereldvrouwen die dit basisdiploma krijgt.

Amira is nu dus geschikt bevonden om te gaan werken op uitvoerend niveau. Maar ze heeft de smaak te pakken en gaat volgend schooljaar op het roc in deeltijd de horecaopleiding op mbo-niveau 2 volgen. „Zo kom ik een stapje hoger en vergroot ik mijn kans op een betere baan.”

In het project Wereldvrouwen doen, naast Amira, circa zestig geselecteerde allochtonen uit alle windstreken werkervaring op. Dat doen ze ofwel in de keuken, ofwel in het naaiatelier van de Stichting OntmoetPlanB aan de Smetiusstraat 4 in Nijmegen. Zij verzorgen bijvoorbeeld catering voor particulieren en bedrijven, op aanvraag. En ze verzorgen voor klanten ook diners in hun thuishonk. Verder geven ze daar kookworkshops aan groepjes gasten en leiden ze kinderfeestjes. „Een mooie manier om werkervaring op te doen en in het Nederlands te leren communiceren”, aldus Heijne en Arentz. In het atelier doen de wereldvrou-